

PROTOKOLL
fra
møtet i Arbeidsutvalet

mandag 21. februar kl 1000

(Møte nr 3 2000)

Møtet vart sett kl 1000

Til stades: Sigurd Verdal, Steinar Hauge, Kirsten Indgjerd Værdal, Svein
Kostveit og Torbjørn R. Skjerve (t.o.m. sak 20)

Leiaren fastslo at møtet kunne gjere vedtak.

1. DAGSORDEN

Vedtak:

Dagsorden vert godkjent utan merknader.

2. GODKJENNING AV PROTOKOLL

Vedtak:

Protokoll fra møtet i Arbeidsutvalet 18.01. og 03.02.2000 vert godkjent.

Innhold protokoll:

3.	Avsetningstiltak i melkesektoren – Prisgevinst 1999	S. 3
4.	Markedsregulering i melkesektoren – Prisnedskrivning av smørølje 4. kvartal 1999	S. 4
5.	Avsetningstiltak melk – Overføringskostnader ved reguleringsproduksjon 2. halvår 1999	S. 4
6.	Avsetningstiltak melk – Prisnedskrivelse av geitemelk til fôr 4. kvartal 1999	S. 5
7.	Avsetningstiltak melk – Eksport av smør i 4. kvartal 1999	S. 6
8.	Avsetningstiltak i melkesektoren – endring av liste over reguleringsvarer – ”Positivlisten”	S. 7
9.	Avsetningstiltak hagebruk – Prisnedskrivning av potetsprit – Oppgave for 2. halvår 1999	S. 8
10.	Markedsregulering i melkesektoren – Levering av skolemelk 2. halvår 1999	S. 9
11.	Markedsregulering i melkesektoren – Renteoppgjør 1.7.1997-30.6.1999	S. 10
12.	Avsetningstiltak melk – Prisnedskrivelse av skummetmelk til fôr – 2. halvår 1999	S. 11
13.	Markedsregulering kjøtt – ”Tilskudd til kvalitetsproduksjon av mellomkalv”	S. 12
14.	Søknad om midler til honningkampanje i forbindelse med aktuell advarselsmerking	S. 12
15.	Økologisk markedsforum – Endring av representasjon	S. 14
16.	Samordningsprosessen – Orienteringssak	S. 14
17.	Fagutvalget for LPC – Endring av representasjon	S. 15
18.	Faglige tiltak og opplysningsarbeid – Budsjett Landbruks-samvirkets Felleskontor 2000	S. 15
19.	Administreringa av marknadsreguleringa i grøntsektoren	S. 19
20.	Fremtidig organisering av Opplysningskontoret for frukt og grønnsaker	S. 22
21.	Tilskudd til etablering av drift av produsentsammenslutninger for potet- og grønnsakprodusenter i Nord-Norge	S. 24
22.	Markedsregulering i melkesektoren – Endring av nærmer bestemmelser for markedsregulators mottaksplikt innenfor melkesektoren	S. 30
23.	Avsetningstiltak – Endring av nærmere bestemmelser for forsyningsplikten	S. 34

3. AVSETNINGSTILTAK I MELKESEKTOREN – PRISGEVINST 1999

I henhold til art IV i retningslinjene for markedsregulering i melkesektoren skal det kalkuleres pristap/prisgevinst på de produkter som befinner seg på reguleringslager ved endring i TINE Norske Meieriers engrosprisnotering.

Med brev av 6.1. 2000 oversender TINE Norske Meierier BA oppgave over prisgevinst som følge av prisøkning på reguleringsprodukter. Prisendringen skjer normalt bare en gang i året som en følge av jordbruksoppgjøret pr 1.7. I 1999 var dette den eneste prisendringen som var på reguleringsvarene.

For å beregne mengden på reguleringslager for ikke-identifiserbare reguleringsprodukter blir det beregnet et gjennomsnittlig salg pr. uke ut fra de månedlige salgstall. Dette salgstallet multipliseres med antall uker forretningsmessig lagring som Arbeidsutvalget har bestemt. Størrelsen på reguleringslagrene for en måned vil da fremkomme ved å trekke forretningsmessig lager fra oppgitt total lagerbeholdning ved inngangen til den måneden da prisendringen skjer.

Fordelingen mellom de ulike produktgruppene framgår av tabellen nedenfor. Den viser at det ikke var noen prisendring for hvitost eller kasein. For melkefett var det en prisøkning for de fleste produktene på 70 øre/kg. For brunost var den ca kr 1,25 pr. kg, og for tørre produkter var for de fleste reguleringsprodukter på 10 øre/kg.

PRODUKTGRUPPE	PRISGEVINST
Melkefett	1 355 388
Hvitost	0
Kasein	0
Brunost	470 168
Tørre produkter	307 045
TOTALT	2 132 601

Oppsettet viser at lagerverdien på reguleringslagrene ved prisøkningen 1.7.1999 økte med totalt kr 2.132.601.

Oppgaven er attestert av statsautorisert revisor

Vedtak:

Med hjemmel i art IV i Retningslinjer for bevilgninger til markedsreguleringstiltak innenfor melkesektoren godkjennes oppgaven over prisgevinst av reguleringsprodukter for 1999, og kr. 2.132.601 godskrives fondet for omsetningsavgiften på melk.

4. MARKEDSREGULERING I MELKESEKTOREN – PRISNEDSKRIVNING AV SMØROLJE 4. KVARTAL 1999

Med brev av 1. februar 2000 oversender TINE Norske Meierier søknad om å få dekket prisnedskrivning av solgt smørrolje til margarinindustrien i 4. kvartal 1999. I henhold til TINE Norske Meieriers oppgave er det solgt totalt 361.103 kg smørrolje til margarinindustrien i 4 kvartal 1999. Av dette er 20.000 kg levert til Mills DA og 341.103 kg til TINE Meieriet Sør Kleppe. Leveransen i 4. kvartal er 12,2 tonn større enn innlevert prognose pr 10. mai 1999. Det ble da forventet en leveranse på 334 tonn til TINE Meieriet Sør og 20 tonn til Mills DA.

Satsen for prisnedskrivning av smørrolje i avtaleåret 1999/2000 ble i Arbeidsutvalget sitt møte 24.6.99 fastsatt til kr 4,96 pr kg. Med utgangspunkt i denne satsen er den totale prisnedskrivningen for 4. kvartal kr 1.791.070.

Opgaven er attestert av statsautorisert revisor.

Vedtak:

Med hjemmel i art. XIII i ”Retningslinjer for bevilgninger til reguleringstiltak innenfor melkesektoren”, godkjennes kvantum prisnedskrevet smørrolje til margarinindustrien i 4. kvartal 1999, og kr 1.791.070 belastes fondet for omsetningsavgiften på melk.

5. AVSETNINGSTILTAK MELK - OVERFØRINGSKOSTNADER VED REGULERINGSPRODUKSJON 2. HALVÅR 1999

Artikkel III i retningslinjene for markedsregulering i melkesektoren hjemler at markedsregulator skal kunne få dekning av overføringskostnader ved regulering.

Med brev av 7.2.2000 oversender TINE Norske Meierier oppgaver over kostnader ved overføringstransport til regulering for 2. halvår 1999.

Kostnadsfordelingen for 1999 framgår av tabellen nedenfor

<i>Mnd</i>	Kostnader	<i>Mnd</i>	Kostnader
Jan	2 427 228	Juli	2 353 211
Feb	2 145 627	August	2 083 505
Mars	2 543 730	Sept	2 646 586
April	3 100 890	Okt	2 420 474
Mai	2 832 333	Nov	2 626 555

Juni	2 545 132	Des	2 364 897
Korreksjon			- 8 917
1. halvår	15 596 939	2. halvår	14 486 311

I forhold til 2. halvår 1998, har overføringskostnadene i 1999 steget med 3,2 mill kr, eller 28,6 %. Prognosen for 2. halvår 1999 var på 10,2 mill kroner. Årsaken til økningen er større reguleringsbehov, både i forhold til 1998 og i forhold til forventninger på det tidspunktet prognosene ble utarbeidet. Dette skyldes igjen mindre omsetning enn forventet av meieriprodukter på det norske markedet i hele 1999. Melkeoverskuddet har derfor blitt regulert til produksjon av smør og tørrmelk.

Oppgaven er attestert av statsautorisert revisor.

Vedtak:

Med hjemmel i art. III i "Retningslinjer for bevilgninger til reguleringstiltak i melkesektoren" og nærmere bestemmelser fastsatt av Arbeidsutvalget den 27. november 1998 godtgjøres TINE Norske Meierier kr 14.486.311 for overføringskostnader ved reguleringsproduksjon for 2 halvår 1999, og beløpet føres som bevilget av midler fra omsetningsavgiften på melk.

6. AVSETNINGSTILTAK MELK - PRISNEDSKRIVELSE AV GEITEMELK TIL FÔR - 4. KVARTAL 1999

I henhold til art. VIII i "Retningslinjer for bevilgninger til reguleringstiltak innenfor melkesektoren", kan markedsregulator godtgjøres ved prisnedskrivelse av geitemelk som går til fôr.

Med brev av 27.1.2000 oversender TINE Norske Meierier oppgave over geitemelk anvendt til fôr i 4. kvartal 1999. I perioden er det til sammen benyttet 242.003 liter, med en samlet prisnedskrivelse på kr 827.587. Prisen som er oppnådd på geitemelken har variert fra 12 - 65 øre pr liter. Den gjennomsnittlige oppnådde prisen i perioden er 19 øre/liter, mens den i tilsvarende periode i 1998 var på 31 øre/liter.

Veid netto råvareverdi i perioden på kr 3,42 er justert for næringsmiddelavgiften på 2 øre pr liter melk før differansen mellom veid netto råvareverdi og oppnådd pris er beregnet.

I søknaden er det tatt med 119.627 liter som gjelder geitemelk fra TINE Østlandsmeieriet som skulle ha vært med i oppgaven for 3. kvartal i år. Differansen i nettopris for august og veid nettopris for 4. kvartal er 18 øre/ltr.

Denne korreksjonen utgjør kr 21.532. Oppgaven utgjør etter dette totalt kr 849.120.

I 2 halvår 1999 er det regulert 1.291.191 liter geitemelk til fôr til en kostnad på kr 4.561 206. I prognosene var det lagt inn 1,4 mill kroner. I 2. halvår 1998 ble det regulert 682.085 liter geitemelk til fôr til en kostnad på 2,4 mill kroner. Dette viser at TINE Norske Meierier var for optimistiske i sine prognoser. Årsaken til dette er reduksjon i konsum av geitemelksprodukter, spesielt ekte geitost, og lav produksjon av Frozen Curd i perioden.

Oppgaven er attestert av statsautorisert revisor.

Vedtak:

Med hjemmel i art. VIII i "Retningslinjer for bevilgninger til reguleringstiltak innenfor melkesektoren", godkjennes oppgaven over anvendelse av geitemelk til fôr for 4. kvartal 1999, og korreksjon for 3. kvartal, og kr 849.120 føres som bevilget fra fondet for omsetningsavgiften på melk.

7. AVSETNINGSTILTAK MELK - EKSPORT AV SMØR I 4. KVARTAL 1999

Med brev av 27.1.2000 har TINE Norske Meierier oversendt oppgave over eksport av smør for 4. kvartal 1999.

Av oppgaven det fremgår at i perioden har blitt eksportert i alt 1.092 tonn til et samlet pristap på kr 16.664.281. Pristapet utgjør kr 15,25 pr kg i gjennomsnitt. 12,5 tonn av eksporten var nødhjelp til Russland i samarbeid med Norges Røde Kors. Her dekker omsetningsavgiften, i samsvar med vedtak i Arbeidsutvalget 12.11.98, en nedskrivning av prisen til kr 13,00 pr. kg. I prognosene fra nov 98 var det for 4. kvartal lagt inn en eksport på 300 tonn og et gjennomsnittlig pristap på 10,96 kr pr kg. Reduksjonen i oppnådd pris reflekterer større utbud på markedet, spesielt fra EU, Australia og New Zealand. Det økte utbudet fra EU er bl. a. en tilpasning til kvotereglene gitt av WTO.

I 1999 er det eksportert 5.329 tonn. Dette er mer enn det dobbelte av prognosene, som var på 2.400 tonn. Årsaken til den store forskjellen mellom prognose og faktisk eksport er mindre omsetning enn forventet av meieriprodukter på det norske markedet i hele 1999. I tillegg til sviktende konsummelksalg har det også vært en svikt i hvitostmarkedet. Mesteparten av dette, 400 tonn, skyldes redusert salg til Nestlé sin pizzaproduksjon pga import av frossenpizza.

Melkeoverskuddet har derfor blitt regulert til produksjon av smør og tørrmelk. I 1998 var reguleringseksporten på 155 tonn i 4. kvartal og på 1 800 tonn for hele

året. Tabellen nedenfor viser en samlet oppstilling av kvantum, priser og beløp for 4. kvartal i år, og for året samlet.

	Kvantum tonn	Industri pris kr/kg	Oppnådd pris kr/kg	Pris diff kr/kg	Refusjons beløp 1 000 kr	Ref.beløp, inkl renter og frakt 1 000 kr
Reg.eksp. 4. kv 98	155	23,99	14,10	9,89	1 533	1 726
Reg.eksp. 4. kv 99	1 092	24,97	9,71	15,25	16 664	16 965
Prognose 4. kv 99	300	-	-	10,96	3 300	
Reg.eksport 1998	1 800	23,99	13,64	9,69	17 444	18 446
Reg.eksport 1999	5 329	24,38	9,59	14,79	78 792	80 945
Prognose for 1999	2400			10,96	26 300	

Ut fra den vedtatte rentesatsen på 6,4 % er det beregnet en samlet rentegodtgjørelse på kr 101.017, samt en godtgjørelse på kr 199.868 for kostnader knyttet til transport og forsikring for de frakter hvor slik kostnader påløp.

Samlet utgjør oppgaven etter dette kr 16.965.117.

Oppgavene er attestert av statsautorisert revisor.

Vedtak:

Med hjemmel i Retningslinjer for bevilgninger til reguleringstiltak i melkesektoren, art. V og XII, godkjennes oppgaven for 4. kvartal halvår 1999 over leveringer av smør til eksport på kr 16.965.117. Beløpet føres som bevilget av midler fra omsetningsavgiften på melk.

8. AVSETNINGSTILTAK I MELKESEKTOREN – ENDRING AV LISTE OVER REGULERINGSVARER – ”POSITIVLISTEN”

Med brev av 29.12.1999 søker TINE Norske Meierier om å tilføye TINE Ekte Geitost 18 kg med varenr. 2827 og artikkelnr. 28271 på listen over reguleringsvarer. Årsaken til endringen er at TINE Ekte Geitost 18 kg benyttes både av Tine-meieriene og av Synnøve Finden som råstoff til produksjon av Gudbrandsdalsost i perioder av året når det er lite geitemelk. Dette råstoff er også produsert tidligere, men da var dette produktet uensartet både i form og størrelse, og var av den grunn ikke aktuelt å ta med på listen. Med nye aktører på markedet er produksjonen standardisert til en storforpakning på 18 kg. Forretningsmessig lagringstid foreslås tilsvarende de andre brunostproduktene på ”positivlisten”.

Samtidig foreslår TINE Norske Meierier å fjerne Gårds og Seterost FG33 med varenr. 2987 og artikkelnr. 28871 fra listen over reguleringsvarer. Årsaken til dette er at varen er gått ut av sortimentet.

Vedtak:

Med hjemmel i art. I i ”Retningslinjer for bevilgninger til reguleringstiltak innenfor melkesektoren”, tilføyes TINE Ekte Geitost 18 kg med varenr. 2827 og artikkelnr. 28271 på listen over reguleringsvarer med forretningsmessig lagringstid på 2 uker. Gårds og Seterost FG33 med varenr. 2987 og artikkelnr. 28871 fjernes fra listen over reguleringsvarer. Endringene gjøres gjeldende f.o.m. 1.1.2000.

9. AVSETNINGSTILTAK HAGEBRUK - PRISNEDSKRIVING AV POTETSPRIT - OPPGAVE FOR 2. HALVÅR 1999

Norske Potetindustrier oversender ved brev av 17.01.2000 oppgave over omsetning av sprit i 2. halvår 1999. Oppgaven viser at det har blitt omsatt 947.414 liter i perioden. Dette gir et tilskudd på 6.631.898 kroner. Dette er mer enn det NOPO budsjetterte med for halvåret. NOPO sin produksjonsprognose var 0,8 mill. liter 2. halvår 1999. Også for 1. halvår 2000 er prognosen 0,8 mill. liter.

For avtaleåret 1999/2000 er prisnedskrivingsatsen for sprit videreført med 7 kroner pr. liter. I tillegg er det vedtatt en prisnedskrivingsats på 3 kroner pr. liter rektifisert sprit levert i henhold til avtale mellom NOPO og Arcus Produkter AS. Jf. brev av 09.11.1999 fra Landbruksdepartementet. Det er en samlet ramme på 18,5 mill. kroner for ordningen.

Norske Potetindustrier oversender ved brev av 03.02. og 08.02.2000 oppgave over rektifisert sprit i 2. halvår 1999. Dette utgjør 806.292 liter. Dette gir et tilskudd på 2.418.876 kroner.

Oppgavene er attestert av statsautorisert revisor.

Vedtak:

Med hjemmel i jordbruksavtalen punkt 3.2 blir oppgavene fra Norske Potetindustrier om omsetning av potetsprit i 2. halvår 1999 godkjent og kr 9.050.774 ført som bevilget av midler stilt til disposisjon under jordbruksavtalen punkt 3.2 (statsbudsjettet kapittel 1150, post 70.01).

10. MARKEDSREGULERING I MELKESEKTOREN - LEVERING AV SKOLEMELK 2. HALVÅR 1999

I henhold til art X i retningslinjene for markedsregulering i melkesektoren kan det godtgjøres for prisnedskrivning i forbindelse med gjennomføringen av skolemilkordningen.

Med brev av 4.1.2000 sender Gausdalmeieriet AS oppgave over levert skolemilk i 2. halvår 1999, og Tine Norske Meierier sender tilsvarende oppgave i brev av 12.1.2000.

I følge oppgavene er det levert 8 841 539 ltr. melk med kr 1,50 i prisnedskrivning pr. ltr. Dette er 1.370.071 ltr. mindre enn prognosene. Salget fordeler seg mellom de ulike melketypene og mellom de ulike selskapene på følgende måte:

	GAUSDALMEIERIET	<i>TNM</i>	TOTALT	%
Helmelk, ltr.	4 828	1 287 271	1 292 099	14,6
Lettmelk, ltr.	13 949	7 222 449	7 236 398	81,9
Skummet melk, ltr.	430	312 612	313 042	3,5
SUM, ltr.	19 207	8 822 322	8 841 539	100,0
(Prognose, ltr.)	(11 610)	(10 200 000)	(10 211 610)	
BELØP, kr.	28 811	13 233 498	13 262 309	

Samlet prisnedskrivning ved levering av skolemilk i 2 halvår 1999 tilsvarer 13.262.309 kroner.

Det ble i 2. halvår levert 483.584 liter mindre melk i forbindelse med gjennomføringen av skolemilkordningen enn i tilsvarende periode i 1998. Fordelingen mellom hel-, lett- og skummet melk i skolemilkordningen er på henholdsvis 14,6 %, 81,9 % og 3,5 %.

I jordbruksoppgjøret 1999 ble partene enige om å videreføre tilskudd over post 70.11 til skolemilkordningen med 10 mill kroner for avtaleåret 1999/2000. Halvparten av dette beløpet disponeres for 2. halvår 1999. Dette betyr at 5.000.000 kroner av prisnedskrivningen dekkes fra midlene til avsetningstiltak over jordbruksavtalen. Resten - kr 8 262 309 - dekkes med omsetningsavgift. I oppgavene over solgt skolemilk for 1997 som ble behandlet i møter i Arbeidsutvalget 27.10.97 og 3.3.98 har det skjedd en feil ved at smakstilsatte produkter også ble tatt med. Til sammen utgjorde disse 631 154 ltr. I henhold til pkt 4 i "Nærare reglar for gjennomføring av skulemjølkordninga" omfatter ordningen kun helmelk, lettmelk og skummetmelk. Oppgavene f.o.m. 1998 er spesifisert etter disse 3 produktgruppene. Med en sats på kr 1,50 er det betalt ut 946.731 kroner for mye. Dette beløpet trekkes derfor tilbake i forhold til tidligere bevilgninger til TINE Norske Meierier.

Etter dette vil bevilgningen til TINE Norske Meierier være:

Prisnedskrivning 2. halvår 1999	13 233 498
- Korreksjon 1997	946.731
Totalt	12.286.767

Oppgavene er attestert av statsautorisert revisor.

Vedtak:

a) Med hjemmel i art X i Retningslinjer for bevilgninger til markedsreguleringstiltak innenfor melkesektoren godkjennes oppgaven over levering av skolemelk i 2. halvår 1999 for Gausdalmeieriet på kr. 28.811 som bevilges av midler fra omsetningsavgiften.

b) Med hjemmel i art X i Retningslinjer for bevilgninger til markedsreguleringstiltak innenfor melkesektoren godkjennes oppgaven over levering av skolemelk i 2. halvår 1999 for TINE Norske Meierier, samt korreksjonsoppgave for 1997, totalt kr. 12.286.767. 5 mill. kroner bevilges av midler stilt til disposisjon under jordbruksavtalen og kr. 7.286.767 av midler fra omsetningsavgiften.

**11. MARKEDSREGULERING I MELKESEKTOREN – RENTEOPPGJØR
1.7. 1997 – 30.6.1999**

Vedtak:

Saken utsettes.

**12. AVSETNINGSTILTAK MELK - PRISNEDSKRIVELSE AV
SKUMMETMELK TIL FÔR - 2. HALVÅR 1999**

I henhold til art. VII i ”Retningslinjer for bevilgninger til reguleringstiltak innenfor melkesektoren”, kan markedsregulator godtgjøres ved prisnedskrivelse av visse meieriprodukter til fôr.

Med brev av 20.1.2000 oversender TINE Norske Meierier oppgave over reguleringssalg av skummetmelk til fôr i 2. halvår 1999. I perioden er det til sammen benyttet 1.184.050 kg, med en samlet prisnedskrivelse på kr 23.146.377. I tillegg kommer kostnader til mellom lagring på kr 9.659. Prisen ble i fastsatt til

kr 5,50 pr kg . Fra denne prisen går kostnader til effektivering av ordrer og levering til produsent. Leveransene prisnedskrives etter dette med kr 19,45 pr. kg for leveranser i storsekk, og med kr 19,55 for leveranser i 25 kg. Tilbudet har vært gjort kjent og har vært benyttet av alle produsenter, også de som leverer til de ikke-samvirkebaserte aktørene i sektoren. Beløpet er innenfor prognosene for 2. halvår som var på 29 mill kroner, og er innenfor den rammen på maksimalt 2.000 tonn og 36 mill kroner som ble godkjent i Arbeidsutvalget 23.8.99.

Utredningen om ulike returordninger som bør iverksettes med sikte på å holde reguleringskostnadene så lave som mulig, er ikke blitt lagt fram. Før det fremmes ny søknad innenfor tiltaket, skal en slik utredning være lagt fram for Arbeidsutvalget, jf. Arbeidsutvalgets vedtak 23.8.1999.

Årsaken til gjennomføringen av tiltaket er større reguleringsbehov p.g.a. mindre omsetning enn forventet av meieriprodukter på det norske markedet i hele 1999. Melkeoverskuddet har derfor blitt regulert til produksjon av smør og tørrmelk.

Oppgaven er attestert av statsautorisert revisor.

Vedtak:

Med hjemmel i art. VII i ”Retningslinjer for bevilgninger til reguleringstiltak innenfor melkesektoren”, godkjennes oppgaven over anvendelse av skummetmelk til fôr for 2. halvår 1999, og kr 23.156.036 føres som bevilget fra fondet for omsetningsavgiften på melk. Før det fremmes ny søknad innenfor tiltaket, skal en utredning om ulike returordninger legges fram for Arbeidsutvalget.

13. MARKEDSREGULERING KJØTT – ”TILSKUDD TIL KVALITETSPRODUKSJON AV MELLOMKALV”

Med brev av 24.01.2000 ber Norsk Kjøtt om at vektgrensene, som Arbeidsutvalget fastsatte da ordningen for ”Tilskudd til kvalitetsproduksjon av mellomkalv ” ble vedtatt 20.09.1999, blir endret. De ber om at nåværende vektintervall på 100 kg – 130 kg utvides til å gjelde mellomkalv med vekt 90 kg – 140 kg.

Det var pr. 24.01.1999 påmeldt i overkant av 5000 mellomkalv for produksjon i 2000. Antallet er noe mindre enn prognosert, og Norsk Kjøtt mener en forklaring kan være at produsentene er usikre på om de vil kunne oppfylle kravene til bl.a. vekttilpasning. Ved å utvide vektgrensene vil det bli enklere for produsentene å treffe innenfor vektintervallet..

Norsk Kjøtt konstaterer at det i markedet er etterspørsel etter både stor og liten mellomkalv.

I følge Norsk Kjøtt vil ikke en utvidelse av vektgrensene øke antall mellomkalvslakt på kort sikt. Endringen vil bidra til at flere produsenter får klassifisert kalven slik at den oppfyller kravene for tilskudd, og i en startfase for produksjon av mellomkalv er det viktig at produsenten blir motivert til å fortsette, og at andre produsenter ser at det er mulig å lykkes med vekttilpasningen. Dette vil slik gradvis føre til flere godkjente kalveslakt innenfor ordningen.

Norsk Kjøtt ber om at benevnelsen mellomkalv og kalv i vektgruppene endres til kalv med spesifisert vektintervall. Dette innebærer at ordningen for tilskudd til mellomkalv blir endret til å gjelde for kalv 90 kg – 140 kg.

Vedtak:

Med hjemmel i «Retningslinjer for bevilgninger til reguleringstiltak innenfor kjøttsektoren» pkt I,6, [vedtar arbeidsutvalget at vektgrensene for ordningen "Tilskudd til kvalitetsproduksjon av mellomkalv" blir utvidet til å gjelde for vektintervallet 90 kg – 140 kg.](#)

14. SØKNAD OM MIDLER TIL HONNINGKAMPANJE I FORBINDELSE MED AKTUELL ADVARSELSMERKING

Med brev av 12.01.2000 og 31.01.2000 ber Honningcentralen om kr 1.200.000 for å kunne gjennomføre en kampanje med fokus på norsk honning som et positivt naturprodukt.

Bakgrunnen for dette er at det i perioden desember 1998 til mai 1999 var tre tilfelle av spebarnbotulisme hvor sporbarheten kunne dokumenteres til et spesifikt parti honning som var importert fra Argentina og solgt under merket "Eldorado". SNT engasjerte seg i saken og de foreslår i en innstilling til Sosial- og helsedepartementet at det skal fastsettes nye forskrifter for advarselsmerking av honning.

Medias omtale av saken har medført merkbar salgsnedgang på norsk honning det siste halvåret i følge Honningcentralen. Den planlagte informasjonskampanjen skal være med på å opprettholde tilliten til norsk honning, og slik løfte salget opp på de siste årenes etablerte nivå.

Produksjonen av honning har de siste årene vært lav og det årlige salget i 1997 og 1998 var på ca 880 tonn, og det ble redusert til 540 tonn i 1999.

Lagerbeholdningen er pr 01.01.2000 på 483 tonn og dette er en rimelig lagerstørrelse i forhold til forventet salg. Honningcentralen antar at årets sesong vil gi større avling enn hva som har vært tilfelle de siste årene, og ønsker med en opplysningskampanje å forebygge en varig nedgang i salget.

Honningcentralen fokuserer på medias omtale av botulismetilfellene som årsak til den markante salgsnedgangen i 1999. I samme periode økte imidlertid detaljistprisen på honning med ca 30 %, noe som uten tvil har vært medvirkende til nedgangen i salget.

Siste gang arbeidsutvalget bevilget midler til merkenøytral markedsføring var 14.03.1996. Tilsvarende søknad ble avslått i 1997.

I jordbruksavtalen i 1995 vedtok avtalepartene følgende: ”Partene legger til grunn at markedsreguleringen av honning reduseres sterkt i avtaleåret 1995-96”. Denne formuleringen innebar at markedsreguleringstiltak for honning skulle vurderes strengere enn det som tidligere var praktisert.

Retningslinjene for avsetningstiltak for honning gir mulighet for å anvende avsetningsmidler over jordbruksavtalen til reklame- og salgsaktiviteter som et markedsregulerende tiltak. Det skisserte opplegget har som mål å forebygge en nedgang i salget i forhold til et stabilisert nivå de siste årene. Sekretariatet foreslår at søknaden blir avslått ut i fra at det ikke er et produksjonsvolum av norsk honning som tilsier avsetningstiltak.

Vedtak:

Med hjemmel i ”Retningslinjer for anvendelse av midler avsatt under jordbruksavtalen til avsetningstiltak for honning”, vedtatt av Omsetningsrådet 23.09.1993, avslår arbeidsutvalget søknaden om midler til en kampanje for honning.

15. ØKOLOGISK MARKEDSFORUM - ENDRING AV REPRESENTASJON

Omsetningsrådets sekretariat har mottatt brev datert 21.01.2000 fra Kjøttbransjens Landsforbund vedr. representasjon i Økologisk markedsforum. I brevet ber en om at Jens Øystein Eide blir oppnevnt som vararepresentant i Økologisk markedsforum fra Kjøttbransjens Landsforbund.

Vararepresentant fra Kjøttbransjens Landsforbund var tidligere Hanne Refsholt. Hun sluttet i sin stilling i Kjøttbransjens Landsforbund 01.12.1998, og fra dette tidspunktet har det ikke vært oppnevnt vararepresentant til forumet.

Vedtak:

Med hjemmel i ”Instruks for Økologisk markedsforum” vedtatt av Omsetningsrådet 20.03.98, og tilføyelse til instruksen vedtatt av Omsetningsrådet 29.11.99, gjøres følgende vedtak:

Jens Øystein Eide oppnevnes som vararepresentant til Økologisk markedsforum fra Kjøttbransjens Landsforbund.

16. SAMORDNINGSPROSESSEN - ORIENTERINGSSAK

Vedlagt følger Interimsnytt nr 9. Dette er internbladet for organisasjonene som skal inn i Statens landbruksforvaltning. I dette nummeret vert prosessen fram til tilsetting av alle tilsette pr. 1.7.2000 presentert for første gong.

Vi legg saka fram for Arbeidsutvalet til orientering, og for å legge til rette for spørsmål om arbeidet med samordninga.

Vedtak:

Arbeidsutvalet tek saka til orienteringa.

17. FAGUTVALGET FOR LPC – ENDRING AV REPRESENTASJON

Landbruksdepartementet ber i brev av 04.02.2000 om at førstekonsulent Ragnhild Nersten oppnevnes som nytt medlem i Fagutvalget for LPC etter rådgiver Tone Tønnessen som har permisjon fra Arbeids- og administrasjonsdepartementet.

Vedtak:

Med hjemmel i ”Reglement for Landbrukets Priscentral”, fastsatt av Omsetningsrådet 23.11.1982 og sist endret 22.04.1997 oppnevnes førstekonsulent Ragnhild Nersten som nytt medlem av Fagutvalget for LPC.

**18. FAGLIGE TILTAK OG OPPLYSNINGSARBEID - BUDSJETT
LANDBRUKSSAMVIRKETS FELLESKONTOR 2000**

Ved behandlingen den 29.11.1999 av budsjett for 2000 for fordeling av midler fra omsetningsavgiftene på kjøtt, egg og fjørfekjøtt, hagebruksprodukt og pelsdyrskinn gjorde Omsetningsrådet vedtak der det bl.a. heter:

"Fastsetting av tilskudd til Landbrukssamvirkets Felleskontor blir avgjort når budsjettet for kontoret for 2000 er vedtatt."

Budsjettet for Landbrukssamvirkets Felleskontor (LF) følger dagsorden som særskilt vedlegg.

Bakgrunnen for støtten til Landbrukssamvirkets Felleskontor er Omsetningsrådet sine retningslinjer for faglige tiltak av 25.9.91, punkt II, 5, der det heter:

"Midler fra omsetningsavgiften kan anvendes til dekning av deler av den kontingent som produsentorganisasjoner som representerer avgiftsbelagte produkter betaler til Landbrukssamvirkets Felleskontor. Andelen er oppad begrenset til et beløp som tilsvarer vedkommende organisasjons bidrag til de av Landbrukssamvirkets Felleskontors tiltak som kvalifiserer til finansiering av midler fra omsetningsavgiften."

Den 27.11.91 gjorde Omsetningsrådet dette vedtaket som også fastlegger premisser for gjennomgangen i år:

"Omsetningsrådet har gått gjennom Landbrukssamvirkets Felleskontors budsjett for 1991. Fra og med 1992 vil Omsetningsrådet legge til grunn prinsippene i sekretariatets notat av 1.10.91 ved vurdering av støtte til aktiviteter i Landbrukssamvirkets Felleskontor med de endringer som måtte følge ved behandling i Omsetningsrådet."

I notatet av 1.10.91, som lå til grunn for vedtaket klargjorde en vilkårene for at Omsetningsrådet skal refundere omsetningsorganisasjonene sine kostnader med LF:

- Aktiviteten må falle inn under formålet med Omsetningslova som er å fremme omsetningen av jordbruksvarer innenfor lovens produktavgrensning.
- Aktiviteten må være en så sterkt prioritert oppgave at det kan forsvares å ta inn avgiftsmidler fra alle produsenter for å finansiere oppgaven.

En konkluderte med at de viktigste støtteverdige oppgavene er

- prognosearbeid,
- opplæring av tillitsvalgte og
- produktrettet informasjon.

Den delen av organisasjonene sin kontingent til LF som ikke blir dekket over omsetningsavgiften, dekker organisasjonene selv i samsvar med vedtatt budsjett for LF.

Budsjett 2000

Felleskontorets oppgaver og organisering er gjennomgått i 1999. Det er inngått en avtale mellom samvirkeorganisasjonene i landbruket om Landbrukssamvirkets Felleskontor. Målsetningen med de nye avtalene og den nye organiseringen av LF kan sammenfattes i tre hovedpunkter.

- LFs styre og råd skal være et strategisk forum for samvirkeorganisasjonene
- LF skal ha en klarere profil som interesseorganisasjon for samvirkeorganisasjonene.
- LF skal aktivt videreutvikle egen kompetanse på samvirke som organisasjons- og forretningsform.

Budsjettet er presentert med hovedvekt på oppgaver og oppgaveløsning, mens den avdelingsvise budsjettpresentasjonen er tonet ned.

Budsjettet for 2000 har en ramme på 22.486.000 kroner mot 19.310.000 kroner for 1999. Samlet beløp som skal utlignes på samvirkeorganisasjonene er 17.263.000 kroner, mot 15.825.000 kroner for 1999. Resten av de budsjetterte inntektene er kurs- og arrangementsinntekter, tilskudd fra andre organisasjoner, honorar o.l.

Spørsmålet om dekning av Gartnerhallen sin kontingent bør vurderes på ny når organisasjonen sin rolle i markedsreguleringen er avklart. Vi foreslår at Norges Pelsdyrslag (NPA) for senere budsjettbehandling ikke inngår i organisasjonenes fordeling av støtte til LF, siden NPAs beløp er marginalt, kr 14.000 for 2000.

Faglig - økonomisk avdeling

Faglig-økonomisk avdeling har en samlet økning i nettokostnader på 3,4 %. Kostnadene ved prognosearbeidet er økt med 50.000 kroner, eller 5 % i forhold til budsjettet for 1999.

Arbeidet med prognoser utgjør 1,5 årsverk, og som tidligere blir det foreslått dekket 100 % av arbeidet med prognoser.

Opplæringsavdelingen

Omsetningsavgiften dekker kurs for tillitsvalgte og temakonferansen for de fem organisasjonene som får deler av kontingenten dekket, i forhold til disse organisasjonene sin deltagelse av totalt deltakerantall på disse arrangementene. I

tillegg dekker omsetningsavgiften en andel av generelle nettokostnader som tilsvarer den andelen de faglige aktivitetene utgjør av totalaktiviteten ved avdelingen, og andel kursdeltakere fra de fem organisasjonene. Vi foreslår at tilskuddsandelen fastsettes etter de samme kriterier som tidligere.

Informasjonsavdelingen

Nettokostnadene med årboken er redusert med 8000 kroner som utgjør 2 %. "Årboka" er tidligere definert som støtteverdig ut fra våre organisasjoner sin andel av abonnementstallet. For 2000 foreslår vi, som for tidligere år, å dekke 25 % av kostnadene. Støtten til årboka blir dermed 83.000 kroner.

Omsetningsavgiften har dekket kostnadene ved produktrettet PR i forhold til hvor relevante de ulike tiltakene i avdelingen har vært i forhold til fellesfinansiering. I årets budsjett inngår ikke lenger posten produktrettet informasjon. En post med tilsvarende kontonummer kalles "Matfaglig informasjon". I telefonsamtale med LF ble det opplyst at denne posten ikke lenger er spesifisert på ulike aktiviteter. Sekretariatet har ikke hatt tid til å vurdere konsekvensene av endringene i budsjettet, og vi foreslår at støtten til de aktiviteter som tidligere var en del av produktrettet PR, opprettholdes på samme nivå som for 1999, dvs 346.100 kroner.

Generelle administrasjonsutgifter

Administrasjonen har redusert nettokostnadene med 12 % til 2.606.400 kroner. Ved å bruke de samme prinsippene som tidligere, gir det en dekning av generell administrasjon på 448.200 kroner, mot 626.300 kroner i 1999.

Samlet sum for dekning frå omsetningsavgiftene

Det er forutsatt at Omsetningsrådet ikke dekker mer enn organisasjonene sin andel av budsjettet. Samlet sum for dekning utgjør 2.478.700 kroner mot 2.914.700 kroner for 1999. Dette utgjør 18 % av den delen av LF sitt budsjett som blir fordelt på de fem organisasjonene.

Norske Meierier sin andel av kontingenten

Tidligere ga omsetningsavgiften på melk et årlig beløp på om lag 17 mill. kroner. Dette beløpet ble disponert fullt ut i forbindelse med fordelingen av ordinært budsjett i november. Dette innebar at Norske Meierier sin kontingent til LF tidligere fullt ut ble dekket av Norske Meieriers egne midler. Norske Meierier har hittil ikke bedt om å få dekket denne kontingenten.

Budsjettbehandlingen framover

Med bakgrunn i omorganiseringen av LF og deres planer i forhold til å endre framtidige budsjettoppsett jf. produktrettet PR, foreslår vi at det foretas en vurdering av muligheten for å innarbeide støtten til LF i organisasjonenes ordinære budsjett for faglige tiltak og opplysningsvirksomhet. Sekretariatet ser det som prinsipielt mer riktig at organisasjonene selv tar stilling til nivået på støtten til LF. Den dobbelte saksbehandlingen i forhold til budsjettene for faglige tiltak vil unngås dersom støtten inngår i det ordinære budsjettet.

Vedtak:

Arbeidsutvalget foreslår for Omsetningsrådet at det med hjemmel i «Interne retningslinjer for anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet», fastsatt av Omsetningsrådet 25. september 1991, pkt II, 5, gjør følgende vedtak:

Budsjettene for 2000 for bruk av midler fra omsetningsavgiftene blir endret som følger:

Budsjettet for kjøttsektoren:

Til dekning av kontingenten til Landbrukssamvirkets Felleskontor føres det opp 966.000 kroner. Sluttsummen i budsjettet økes tilsvarende til 93.576.000 kroner.

Budsjettet for egg- og fjørfesektoren:

På budsjettet for faglig virksomhet blir det ført opp 273.000 kroner til dekning av kontingent til Landbrukssamvirkets Felleskontor. Sluttsummen i budsjettet økes med samme beløp til 28.414.000 kroner.

Budsjettet for hagebrukssektoren:

Til Landbrukssamvirkets Felleskontor blir det ført opp 76.000 kroner. Sluttsummen i budsjettet økes med samme beløp til 14.226.000 kroner.

Budsjettet for pelsskinnsektoren:

På posten - Kontingent Landbrukssamvirkets Felleskontor - blir det ført opp 14.000 kroner. Sluttsummen i budsjettet blir økt tilsvarende til 3.714.000 kroner.

Framtidig budsjettbehandling

Det foretas en vurdering av muligheten for å innarbeide støtten til Landbrukssamvirkets Felleskontor i organisasjonenes ordinære budsjett for faglige tiltak og opplysningsvirksomhet.

19. ADMINISTRERINGA AV MARKNADSREGULERINGA I GRØNTSEKTOREN

Saka har tidlegare vore fremma for møte 19.3, 12.4, 11.11 og 29.11.1999. Innstillingane til AU-møta 12.4 og 29.11.1999 samlar det stoffet som er framlagt for Arbeidsutvalet. Utskrift av desse protokollane følgjer vedlagt.

Arbeidsutvalet gjorde i møte 29.11.1999 følgjande vedtak:

”Saken utsettes med sikte på å drøfte med GPS om det kan etableres et uavhengig administrativt apparat som tilfredsstillir Omsetningsrådets krav.”

Sekretariatet drøfta oppfølgjinga av vedtaket med representantar for Grøntprodusentenes Samarbeidsråd (GPS) i møte 6.12.1999. I møtet gjekk ein gjennom både aktuelle arbeidsoppgåver og ein del minimumskrav som må vere oppfylte for å imøtekomme aktuelle krav.

Sekretariatet meiner ein uavhengig organisasjon som skal forvalte midlar over statsbudsjettet og ha ansvar for kontroll og godkjenning av aktivitetar hos produsentar og omsetningsledd må ha eit eige administrativt apparat. Eit slikt apparat må ha eigne tilsette som har kompetanse til å sørge for at arbeidet vert gjort forsvarleg.

Det inneber at organisasjonen må etablerast som arbeidsgjevar, og at dei tilsette har ei tilstrekkeleg uavhengig stilling i forhold til andre aktørar i ansvarsområdet. Tilsette kan ikkje samtidig ha deltidsstillingar i andre organisasjonar som arbeider innafor verkeområdet for den aktuelle organisasjonen.

Tilsette må ha kompetanse til å sikre at arbeidet vert gjort tilfredsstillande. Dette treng ikkje å vere til hinder for at organisasjonen kjøper tenester, men kompetansen i GPS-administrasjonen må vere tilstrekkeleg til å kontrollere det arbeidet som vert gjort for organisasjonen. Kjøp av tenester må foregå på ein slik måte at det ikkje svekker tilliten til at arbeidet vert utført på ein uavhengig måte.

Ansvarsområdet vil liggje i skjæringspunktet mellom kunnskap om på den eine sida marknaden for frukt og poteter og på den andre sida økonomi og administrasjon. Det er tidlegare lagt til grunn at fruktlagerinspektøren bør bli tilbydd stilling i det organet som skal administrere tiltaka.

Gartnerhallen er bedne om å gi oppgåve over dei konkrete arbeidsoppgåvene som ligg til administreringa av dei gjenverande tiltaka. Dette er gitt i brev av 20.12.1999. Gartnerhallen har avgrensa omtalen til avsetningstiltak, dvs. ikkje ansvaret for faglege tiltak og opplysningsarbeid. Dei omtalte krava ovanfor og Gartnerhallen sitt brev vart sendt til GPS 21.12.1999. Fristen for svar vart utvida til 1. februar, sidan det er tilstrekkeleg å ha innstilling frå Arbeidsutvalet klar i februararmøtet. Då kan Omsetningsrådet behandle saka i møtet 20. mars. Landbruksdepartementet ynskjer at saka er avklart før jordbruksoppgeret i år.

GPS har gitt sitt svar i brev av 31.1.2000. I hovudsak seier dei seg villige til å innfri dei krava sekretariatet meiner må gjelde for ein slik organisasjon. Sekretariatet tek til etterretning at Arbeidsutvalet ynskjer å leggje administrasjonen av avsetningstiltaka til GPS. Ein slik organisasjon som omtalt over må vere etablert innan 1. juli; innan den fristen bør det vere realistisk å få tilsett uavhengige personar til å leie arbeidet og tilbydd fruktlagerinspektøren tilsvarende stilling som i Gartnerhallen i dag, sjølv om begge desse ikkje nødvendigvis vil vere på plass frå den dato. Arbeidsutvalet bør få fullmakt til å foreta den endelege godkjenninga av GPS i forhold til dei krava som er stilt. Dette kan skje i eitt av møta i juni.

Norges Frukt- og Grønnsakgrossisters Forbund (NFGF) tek opp samansettinga i Samarbeidsrådet på nytt og foreslår at GPS erstattar Gartnerhallen i rådet, uansett om administreringa vert lagt til GPS eller Omsetningsrådet. NFGF har tidlegare foreslått at Norsk Gartnerforbund trer inn i Gartnerhallen sin plass. Sekretariatet vil foreslå at det vert oppretta eit samarbeidsråd samansett av Norsk Bonde- og Småbrukarlag, Norges Bondelag, NFGF, NKL og GPS.

I protokollen frå 12.4.1999 er det nemnt ein del andre ting som må takast stilling til:

- pris- og marknadsovervakinga som Gartnerhallen gjennomførte tidlegare vert overført til LPC
- retningslinene for avsetningstiltak må oppdaterast
- dei interne retningslinene for tilskot til faglege tiltak og opplysningsarbeid må oppdaterast
- Finansiering av FOU-tiltak kan skje direkte frå Omsetningsrådet
- Tilskota til Økern Torvhall og Stiftelsen Godt Norsk kan skje direkte frå Omsetningsrådet
- OFG si stilling må vurderast; vi viser til eiga sak om dette i møtet i lys av overføringa av sekretariatsfunksjonen for Omsetningsrådet til Statens landbruksforvaltning (SLF).

I tråd med dette, og sidan det ikkje lenger vil eksistere ein marknadsregulator i sektoren, foreslår vi at det er ansvaret for avsetningstiltaka som vert overført til GPS. Det er unødvendig å legge eit totalt ansvar for forvaltninga av omsetningsavgifter og statstilskot til andre organ enn Omsetningsrådet. Heller ikkje Gartnerhallen har i realiteten utøvd dette ansvaret dei siste åra. Det ville ikkje vere naturleg å gi dette organet ei overordna rolle i forhold til OFG. Det er heller ikkje nokon grunn til å formidle eventuelle tilskot til Økern Torvhall og Stiftelsen Godt Norsk gjennom andre organ når ordninga med ein ansvarleg marknadsregulator vert avvikla.

Steinar Hauge og Kirsten Indgjerd Værdal stemte mot å oppretthalde Samarbeidsrådet. Hauge la fram slik stemmeforklaring:

Når behovet for markedsreguleringstiltak skal vurderes av Grøntprodusentenes Samarbeidsråd, kan nødvendig informasjon fra markedsaktørene (grossistene) innhentes uten at dette skjer gjennom et eget rådgivende utvalg der disse er representert.

De strukturendringer som har skjedd på grøntsektoren sammen med flytting av ansvaret for avsetningstiltakene til GPS, har redusert behovet for et slikt rådgivende utvalg.

Vedtak:

Med heimel i Stortinget si behandling av St prp nr 67 (1997-98) Jordbruksoppgjøret 1998, foreslår Arbeidsutvalet for Omsetningsrådet at Gartnerhallen sitt ansvar for å administrere gjennomføringa av avsetningstiltaka i grøntsektoren vert ført over til Grøntprodusentenes Samarbeidsråd (GPS). Desse endringane vert iverksett frå 01.07.2000. Ansvaret for faglege tiltak og opplysningsarbeid vert overført til Omsetningsrådet.

Rådgjevande utvalg for avsetningstiltak (Samarbeidsrådet) held fram samansett av ein medlem frå kvar av organisasjonane Norsk Bonde- og Småbrukarlag, Norges Bondelag, GPS, Norges Frukt- og Grønnsakgrossisters Forbund og Norges Kooperative Landsforbund.

Omsetningsrådet vil gjennomføre tilbakebetaling av ikkje avskrivne tilskot til reguleringsanlegg.

Omsetningsrådet vil leggje til grunn at resterande tilskot gitt til anlegg som pr. 1.11.1999 er eigd av lokale produsentlag, som ein hovudregel ikkje vil bli kravd tilbake. Det er eit vilkår at produsentlaget er organisert slik at berre lokale, aktive produsentar kan vere eigarar. Det er vidare eit vilkår at produsentlaget ikkje har tidsmessig uavgrensa bindingar til andre aktørar, eller at slike forhold er nedfelt i vedtektene. Produsentlaget må årleg rapportere til Omsetningsrådet om kor vidt det er gjort endringar i vedtektene.

Tilskot som er gitt til anlegg som av Omsetningsrådet sitt sekretariat er godkjende som fruktlager, vil som ein hovudregel ikkje bli kravd tilbake så lenge det er marknadsregulering av frukt.

Omsetningsrådet legg vidare til grunn at ein ikkje gjennomfører krav om tilbakebetaling overfor anlegg der anslått restbeløp av samla gitte tilskot ikkje overstig 100.000 kroner.

Arbeidsutvalet får fullmakt til å godkjenne GPS i forhold til dei krava som er stilt før 01.07.2000.

20. FREMTIDIG ORGANISERING AV OPPLYSNINGSKONTORET FOR FRUKT OG GRØNNSAKER

Opplysningskontoret for frukt og grønnsaker (OFG) foreslår i brev av 11.01.2000 ny modell for organiseringen av OFG. I forbindelse med samordningen av den sentrale landbruksforvaltningen som vil medføre at Omsetningsrådets sekretariat blir en del av et statlig forvaltningsorgan, har vi i brev av 30.09.1999 bedt OFG om en vurdering av hvordan organiseringen av kontoret bør være. Dette følger vedlagt.

OFG er i dag administrativt underlagt Omsetningsrådet, som har arbeidsgiveransvaret og tilsetter daglig leder, og som godkjenner budsjett og regnskap for OFGs bruk av omsetningsavgiften, dels også andre midler over statsbudsjettet. Omsetningsrådet er øverste styringsorgan for kontoret, jf. vedtektene for OFG av 01.12.1992.

Omsetningsrådets sekretariat sin faglige uavhengige rolle vil fortsatt bli uendret. Sekretariatet for rådet, Statens landbruksforvaltning (SLF) forutsettes å utføre arbeidsoppgavene for rådet like lojalt og nøytralt i forhold til andre institusjoner som før. Når rådets rolle som arbeidsgiver for eget sekretariat opphører, vil det heller ikke være naturlig å opprettholde et eget arbeidsgiveransvar for OFG.

Det spesielle forhold ved OFG sin stilling i forhold til rådet sammenlignet med andre utøvende aktører i markedsreguleringen, er at selve arbeidsgiveransvaret er plassert i Omsetningsrådet. Selv om det er Omsetningsrådet som er arbeidsgiver, vil det i praksis være sekretariatet som i mange saker utøver dette ansvaret.

Det at en aktør i markedsreguleringen får sitt arbeidsgiveransvar forvaltet av et statlig forvaltningsorgan, vil være en spesiell situasjon. Dette var bakgrunnen for vårt brev av 30.09.1999. OFG har ikke vurdert behovet for en omlegging, men gått direkte på en diskusjon om mulige andre måter å organisere seg på. Muligheten for en stiftelse har vært luftet i ulike sammenhenger også tidligere, ut fra andre innfallsvinkler.

Førrige omorganisering av OFG skjedde i 1992. Ved jordbruksoppgjøret i 1992 var det knyttet en betingelse til en bevilgning på 7 mill kroner om at OFG skulle omorganiseres på en slik måte at alle de store grossistene deltok i kontorets opplegg. Omsetningsrådet tilbød seg etter hvert å ta over arbeidsgiveransvaret og var slik med på å utforme ny styringsmodell for OFG som de berørte parter kunne gi sin tilslutning til.

Styret i OFG har i forbindelse med Omsetningsrådets samordning diskutert mulige nye organisasjonsformer for OFG, og de foreslår for Omsetningsrådet at OFG omdannes til en stiftelse. En stiftelse karakteriseres ved at den er

selveiende. Dette innebærer at ingen utenforstående eier stiftelsens formue og i kraft av eierposisjoner kan styre stiftelsen eller har rett til andel i stiftelsens overskudd. Dette skiller stiftelsen fra for eksempel aksjeselskap hvor aksjonærene styrer selskapet og har rett til andel av selskapets formue og overskudd.

OFG foreslår at styret sammensettes av 5 representanter fra produsentorganisasjoner og 4 representanter fra ulike grossister i tillegg til en representant fra Statens råd for helse og ernæring. Når de gjelder grunnkapital er det et krav til en stiftelse om et minimumsbeløp på 200.000 kroner. I forslag til vedtekter foreslås det at innskuddet fordeles likt mellom de organisasjoner som er med på opprettelsen.

Dersom OFG organiseres som en stiftelse, blir styret det øverst styrende organ, og styret vil ha det formelle arbeidsgiveransvaret for alt personale i OFG. Fylkesmannen har det økonomiske og juridiske kontrollansvaret. Når det gjelder kontroll med forvaltningen av offentlige midler, vil Riksrevisjonen til enhver tid ha innsynsrett.

I forhold til bruk av omsetningsavgiften er det, i følge OFG sitt brev av 11.01.2000, det reelle forholdet at OFG plikter å rapportere til Omsetningsrådet om budsjett, regnskap og årsmelding. Dette fremgår imidlertid ikke av forslaget til nye vedtekter for OFG. En stiftelse kan i følge brev fra advokatfirmaet Andersen m.fl. av 12.01.2000 ikke ha et organ utenfor stiftelsen som har en formalisert kontrollfunksjon. Et slikt organ ville i følge advokatfirmaet komme i konflikt med stiftelsens egenart som selveiende og med stiftelseslovens system.

Sekretariatets vurdering er at selv om ikke Omsetningsrådet har et kontrollansvar som er formalisert i OFGs vedtekter, medfører ikke dette at omsetningsavgiftsmidlene kan brukes uavhengig av Omsetningsrådets forutsetninger. Det vil som tidligere være Omsetningsrådet som har ansvaret for kontroll med bruken av omsetningsavgiftsmidlene. Omsetningsrådets betingelse for OFGs bruk av omsetningsavgiftsmidler vil også ved en nyorganisering være knyttet til vedtak i Omsetningsrådet om budsjett og regnskap for det enkelte år.

Det var landbruksministeren som i 1992 ga Omsetningsrådets sekretariat i oppdrag å finne en ny organisatorisk løsning for OFG. En beslutning om omorganisering vil derfor også naturlig ligge hos avtalepartene.

Ut fra en samlet vurdering vil sekretariatet foreslå at Omsetningsrådet overfor avtalepartene foreslår at OFG omdannes til en stiftelse.

Vedtak:

Arbeidsutvalget foreslår for Omsetningsrådet at det gjør følgende vedtak:

Omsetningsrådet foreslår for avtalepartene i årets jordbruksoppgjør at OFG omorganiseres som en stiftelse og med de vedtekter som OFG har foreslått i brev av 11.01.2000. Det presiseres at Omsetningsrådet stiller vilkår for tildeling av midler til opplysningsarbeid for frukt og grønnsaker og for den rapportering som skal skje om bruken av midlene.

21. TILSKUDD TIL ETABLERING OG DRIFT AV PRODUSENTSAMMENSLUTNINGER FOR POTET- OG GRØNNSAKPRODUSENTER I NORD-NORGE

Ved fjorårets jordbruksoppgjør ble det bevilget 1 mill. kroner for å stimulere til etablering og drift av produsentsammenslutninger for potet- og grønnsakprodusenter i Nord-Norge. Ordningen skal ha som formål å styrke produsentmiljøene og bedre forutsetningene for produsentene å få avsatt produktene.

I møte med Landbruksdepartementet 14.6.1999 ble det lagt til grunn at ordningen skulle iverksettes fra 01.01.2000. Det ble forutsatt at regelverket kunne fastsettes av Arbeidsutvalget. Departementet mente ordningen burde være et middel til å styrke salget både mot grossist og mot detaljistledd. Styrking av produsentenes mulighet til å få omsatt produktene var hovedsaken.

Saken er også omtalt i St.meld. nr. 19 (1999-2000) Om norsk landbruk og matproduksjon:

”En basis for gjennomgangen av ansvaret for markedsreguleringen og for etablering av tilskuddsordninger til produsentsammenslutninger er å bidra til å opprettholde produsentenes mulighet til innflytelse på markedet for grøntprodukter og å gi også produsenter med moderat produksjonsomfang mulighet for å oppfylle krav til minstekvantum for leveranse til grossist/foredlingsindustri. Departementet tar derfor sikte på å utvide støtten til produsentorganisasjoner til en generell ordning.”

Omsetningsrådet delegerte 29.11.1999 fullmakten til å fastsette forskriften:

”Omsetningsrådet delegerer til Arbeidsutvalget å vedta forskrift for tilskudd til etablering og drift av produsentsammenslutninger for potet- og grønnsakprodusenter i Nord-Norge.”

Omsetningsrådets sekretariat har utarbeidet forslag til forskrift for produsentsammenslutning. Denne ble sendt ut på høring 12.01.2000. På grunn av at ordningen skal settes i verk fra 01.01.2000 ble høringsfrist satt til 05.02.2000. Høringsbrevet og utkast til forskrift følger saken.

For at det skal kunne gis distriktstilskudd for potet og kvalitetstilskudd for frukt, bær og veksthusgrønnsaker, er det et vilkår at varene omsettes gjennom godkjent omsetningsledd. Både for potet, frukt, bær og grønnsaker har de eksisterende tilskottsordninger som formål å kanalisere omsetningen gjennom godkjente omsetningsledd, og bidra til ”ordnede omsetningsforhold”.

I forslaget til forskrift som ble sendt på høring, ble derfor produsentsammenslutning definert som samarbeid mellom enkeltprodusenter med formål å samordne leveranser av poteter/grønnsaker til godkjent omsetningsledd. Det ble foreslått at tilskott til drift avgrenses til den første treårsperioden etter etablering.

For å oppnå tilskudd til etablering/drift, ble det satt krav til selve sammenslutningen, antall produsenter som inngår og bestemmelser som regulerer forholdet mellom den enkelte produsent og sammenslutningen.

Det ble foreslått å kunne gi engangsstøtte til informasjons- og tilretteleggingstiltak med siktemål å fremme etablering av sammenslutninger. Hensikten med dette er å gjøre produsentene kjent med og fatte interesse for ordningen. Maksimalt tilskudd som kan gis ble foreslått til 75 % av godkjent kostnadsbudsjett.

Det er foreslått å gi tilskudd som maksimalt utgjør 70 %, 50 % og 30 % av de faktiske etablerings- og driftskostnader for henholdsvis 1., 2. og 3. driftsår. En slik profil på støtten tar hensyn til noe større tilskuddsbehov i startfasen enn senere i tilskuddsperioden.

Krav knyttet til søknad, utbetaling og rapportering er utformet i henhold til generelle krav knyttet til slike ordninger.

Det har kommet inn 11 svar på høringen. Disse følger vedlagt og er sammenfattet i vedlagt notat.

Av høringsuttalelsene går det fram at de fleste er mot å stille krav til omsetning gjennom godkjente omsetningsledd for å oppnå tilskudd til etablering og drift av produsentsammenslutning. Spørsmålet om muligheten til å få distrikts- og kvalitetstilskott blir lite berørt. Dette gjelder også produsentenes organisasjoner.

Distriktstilskott for potet og kvalitetstilskudd for frukt, bær og grønnsaker blir kun utbetalt ved omsetning gjennom godkjent omsetningsledd. Tilskuddsordningene skal sikre produktkvalitet og styrke landsdelen sin primærproduksjon. Det har også vært et ønske om å kanalisere omsetningen til godkjente omsetningsledd. Det har vært et moment for sekretariatet at disse tilskuddsordningene sin hensikt og funksjon ikke skal bli motarbeidet gjennom varesalg fra produsentsammenslutninger.

Til de andre forslagene i forskriften har det ikke kommet entydige innvendinger.

Når det gjelder omsetningsformen og mulighetene for å oppnå produksjonstilskott, stiller forskriften om tilskott i grøntsektoren 1999 følgende krav, jfr. § 5.1:

- regnskaps- og revisjonsopplegg som tilfredsstillende de krav til dokumentasjon og kontroll som Omsetningsrådets sekretariat fastsetter
- registrert som handelsbedrift
- fast forretningssted
- registrert i Foretaksregisteret
- direkte produsentkontakt og avregning
- tilfredsstillende lokaler for behandling og lagring av varer som omsettes, inklusive nødvendig kjølelagerkapasitet

For poteter er det videre et krav til å bli godkjent at foretak i Nord-Norge må ha et inntak av potet fra produsent i et normalår på minst 250 tonn. I Sør-Norge er kravet 1000 tonn.

I det første punktet vil det m.a. ligge krav om å følge regnskapslovgivningen. Sekretariatets vurdering er at for en del produsentsammenslutninger vil summen av disse kravene bli for omfattende slik at det vil være urealistisk å kunne motta de direkte produksjonstilskott som er nevnt. Sekretariatets vurdering er også at det ikke er aktuelt å endre kravene til godkjenning av omsetningsledd slik at alle produsentsammenslutninger vil kunne få slik godkjenning.

Stilt overfor det nokså entydige ønsket om å kunne velge omsetningsform, har sekretariatet valgt å åpne for dette. Konsekvensen blir da at en del produsenter vil stå overfor valget om å få distrikts- og kvalitetstilskott, eller å få selge varene fritt.

Dette bryter videre med tankegangen som ligger til grunn for eksisterende regelverk når det gjelder å bidra til ordnede omsetningsforhold. Dette bruddet blir enda viktigere dersom ordningen blir gjort gjeldende uendret for resten av landet. Det bryter for så vidt også med formuleringen i stortingsmeldingen, dersom en tolker det som står der som utfyllende.

Disse spørsmålene bør vurderes nærmere av jordbruksavtalepartene under årets jordbruksoppgjør.

Det har blitt stilt spørsmål ved hva som legges i at sammenslutningen ikke skal være vedtektsmessig tilknyttet omsetningsledd. En kan tenke seg at etablerte omsetningsledd ønsker å organisere sine kontraktstilknyttede produsenter etter samme modell som produsentsammenslutninger. Dette vil ikke være i samsvar med formålet med denne ordningen. Sekretariatet har forsøkt å gjøre dette tydeligere, jfr. § 2.

For å kunne gi evalueringsrapport til Landbruksdepartementet innen 15. mars slik Omsetningsrådets økonomiinstruks krever, foreslås fristen for rapport satt til 15. februar. Jfr. § 6, fjerde avsnitt.

Vedtak:

Med hjemmel i omsetningsloven og St.prp. nr. 75 (1998-99) Om jordbruksoppgjøret 1999 og Omsetningsrådets vedtak av 29.11.1999, fastsetter Arbeidsutvalget følgende forskrift:

FORSKRIFT OM TILSKUDD TIL ETABLERING OG DRIFT AV PRODUSENTSAMMENSLUTNINGER FOR POTET- OG GRØNNSAK- PRODUSENTER I NORD-NORGE

Fastsatt av Omsetningsrådets Arbeidsutvalg 18.02.2000 med hjemmel i Lov til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror av 10. juli 1936 § 11, første ledd og St.prp nr. 75 (1998–99) om jordbruksoppgjøret 1999 – endringer i statsbudsjettet for 1999 m.m. og vedtak i Omsetningsrådet 29.11.1999.

§ 1 Formål

Formålet med ordningen er å styrke produsentmiljøene og bedre forutsetningene for å få avsatt produktene fra potet- og grønnsakprodusentene i Nord-Norge.

§ 2 Definisjoner

Med produsentsammenslutning menes samarbeid mellom enkeltprodusenter med formål å samordne leveranser av poteter og grønnsaker.

~~Produsentsammenslutning skal ikke gjennom vedtektene være fast tilknyttet bestemte omsetningsledd, men kan inngå leveringsavtaler med disse. (Ved ein feil er ikkje denne setninga stroken i protokollen)~~

§ 3 Vilkår

1. Sammenslutningen bør som hovedregel bestå av minimum 3 tilsluttede produsenter.
2. Sammenslutningens vedtekter skal ha bestemmelser om:
 - Formell organisering (styre).
 - Medlemsavgift.
 - Minsteleveranse fra medlemmene
 - Opphør av medlemskap i sammenslutningen. Medlem kan tre ut av sammenslutningen etter 3 år. Det forutsettes at medlemmet gir skriftlig beskjed om utmelding til styret minst 12 måneder før medlemskapet opphører.

§ 4 Tilskudd

Omsetningsrådets Arbeidsutvalg kan gi støtte til:

1. Etablering og drift av produsentsammenslutninger

Tilskudd kan gis til etablering og drift av sammenslutningens organisasjon (telefon, utstyr, kontorhjelp m.m). Produsentsammenslutninger bør ikke gjennom vedtektene være fast tilknyttet bestemte omsetningsledd, men kan inngå leveringsavtaler med disse.

Det kan gis tilskudd til produsentsammenslutninger inntil 3 år etter etablering. Tilskuddet kan maksimalt utgjøre 70%, 50% og 30% av de faktiske etablerings- og driftskostnader for henholdsvis 1., 2., og 3. driftsår.

Produsentsammenslutninger som allerede er etablert, kan gis tilskudd for den gjenværende tid fram til 3 år etter etablering.

Det forutsettes at produsentsammenslutningen søker om tilskudd hvert år.

2. Informasjons- og tilretteleggingstiltak

Det kan gis tilskudd til informasjons- og tilretteleggingstiltak med siktemål å fremme etablering av produsentsammenslutninger. Tilskudd kan dekke kostnader med skriftlig informasjonsmaterieil, annonsering og møtekostnader som reise, leie av lokaler m.m. Maksimalt tilskudd som kan gis er 75% av godkjent kostnadsbudsjett.

§ 5 Søknad

Søknaden skal inneholde omtale av bakgrunn og aktuelle tiltak det søkes om tilskudd til. Det skal legges ved kostnadsoverslag med budsjett og finansieringsplan. Av budsjettforslaget skal det gå fram hvilken støtte det er søkt om fra andre enn Omsetningsrådet og hvor stor egenandel søkeren deltar med.

Søknad om tilskudd til etablering og drift fremmes av produsentsammenslutningen. Tilskuddssøknaden skal undertegnes av en ansvarshavende for sammenslutningen.

Vedtekter for produsentsammenslutningen skal følge søknaden.

Omsetningsrådets sekretariat kan sette søknadsfrist.

§ 6 Utbetaling og rapportering

Tilskudd utbetales etter skriftlig anmodning fra søkeren. Det kan foretas delutbetalinger etter hvert som tiltaket er gjennomført. Det blir ikke foretatt delutbetaling dersom tilskuddet utgjør mindre enn 25.000 kroner.

Ved oppstart kan det gjøres forskuddsutbetaling.

Minst 25 % av det årlige tilskuddet holdes tilbake til sluttrapport/årsrapport er godkjent av Omsetningsrådets sekretariat. Vedlagt sluttrapport/årsrapport skal følge regnskap som er attestert av uavhengig revisor eller av et autorisert regnskapskontor.

Innen 15. februar skal det sendes rapport til Omsetningsrådets sekretariat om arbeidet i foregående kalenderår. Rapporten skal inneholde evaluering av arbeidet som er utført i forhold til målet med produsentsammenslutningen.

Dersom det er gitt uriktige opplysninger i søknad om tilskudd til etablering/drift av produsentsammenslutning, vil hele eller deler av tilskuddet kunne trekkes tilbake.

§ 7 Klage

Vedtak som er truffet i medhold av forskriften kan påklages etter lov av 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (Forvaltningsloven), kapittel VI. Landbruksdepartementet er klageinstans for vedtak truffet av Omsetningsrådets Arbeidsutvalg.

§ 8 Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft 01.01.2000.

22. MARKEDSREGULERING I MELKESEKTOREN - ENDRING AV NÆRMERE BESTEMMELSER FOR MARKEDSREGULATOR S MOTTAKSPLIKT INNENFOR MELKESEKTOREN

Bakgrunn

Saken ble utsendt til møtet 18.1.2000, men ble utsatt etter forslag fra sekretariatet.

Ny markedsordning for melk trådte i kraft 1.7.97. Til denne ordningen ble det vedtatt ”Retningslinjer for bevilgninger til reguleringstiltak innenfor melkesektoren”. Videre ble det i Omsetningsrådet 13.5.97 med hjemmel i artikkel XI i retningslinjene vedtatt ”Nærmere bestemmelser for markedsregulators mottaksplikt innenfor melkesektoren”.

Med brev av 17.2.99 fra Gausdalmeieriet AS og brev av 8.4.99 fra advokatfirmaet Thallhaug & Co Ans klaget Gausdalmeieriet AS på bl.a. mottakspliktsbestemmelsene i Markedsordningen for melk.

Omsetningsrådet behandlet klagen i møte 10.6.99 der det med 14 mot 1 stemme ble fattet følgende vedtak:

Omsetningsrådet avviser Gausdalsmeieriet AS sin klage av 8. april 1999 på bestemmelser om markedsreguleringen innenfor melkesektoren og fastsettelse av omsetningsavgift, og sender klagen over til Landbruksdepartementet for behandling.

En evaluering av nærmere bestemmelse for mottakspunkt i melkesektoren vil Omsetningsrådet komme tilbake til i første halvår år 2000.

Evalueringen planlegges lagt fram for AU i mai, og for rådet i juni.

Departementets vedtak

Departementet sitt vedtak i klagen bekjentgjøres i brev til advokatfirmaet Thallhaug & Co og i faks til Omsetningsrådets sekretariat den 14.12. I vedtaket heter det:

- 1 Gausdalmeieriets klage på Omsetningsrådets sekretariats fastsetting av utjevningsavgift på konsummelk tas ikke til følge.
- 2 *Gausdalmeieriets klage på praktiseringen av markedsregulators mottakspunkt innenfor markedsreguleringen i melkesektoren tas delvis til følge. Det kan i medhold av Omsetningsrådets "Nærmere bestemmelser for mottakspunktet" av 13.5.97 pkt 1 annet avsnitt, første setning ikke stilles krav om at markedsregulators egne tankbiler skal benyttes ved oppsamling av melk fra uavhengige leverandører dersom den aktuelle leveransen for øvrig tilfredsstillende vilkårene i mottakspunktbestemmelsenes pkt. 1 første avsnitt.*

Ubehandlet melk solgt fra meieriet til ethvert TINE-selskap i perioden fra 1. juli 1997 og frem til datoen for vedtaket her, regnes som levert innenfor "Nærmere bestemmelser for mottakspunktet" av 13.5.97, og skal ut fra dette prissettes i samsvar med disse bestemmelser pkt. 1 annet avsnitt, andre setning.

Sekretariatet hadde møte med departementet 5.1.2000 for å avklare nærmere begrunnelsen for, og konsekvensene av vedtaket.

Den delen av vedtaket som vedrører markedsreguleringen og mottakspunktet (pkt 2 i vedtaket) omfatter to forhold:

- a) Inntransport av melk fra Gausdalmeieriet AS sine leverandører.
- b) Prissetting av ubehandlet melk som er levert fra Gausdalmeieriet AS til

markedsregulator i perioden fram til vedtaket i Landbruksdepartementet, og hvem som er økonomisk ansvarlig for tilgodehavende.

Innstillingen videre omhandler pkt a). Pkt b) kommer vi tilbake til som egen sak så raskt som mulig.

Henting av melk fra uavhengige aktører

De nærmere bestemmelsene stiller krav til at innmelding av overskuddsmelk skal skje 8 dager i forkant og at mottaksperioden minimum skal være på 4 uker for at markedsregulators mottaksplikt skal være gjeldende. Det stilles her også krav til at markedsregulator skal ha ansvaret for oppsamlingen av råmelken.

Markedsregulators ansvar for oppsamlingen bidrar til å gi den enkelte melkeprodusent sikkerhet for avsetning av sine leveranser uavhengig av den økonomiske situasjonen som mottaker måtte være i. I tillegg bidrar det til å oppnå en kostnadseffektiv inntransport ved å unngå parallelle inntransportruter, og det sikrer full kontroll med at denne melken er ubehandlet og direkte inntransportert. Synliggjøring av at markedsregulator må tre inn for å sikre melkeprodusentene leveringen av melk var også en del av grunnlaget for denne regelen.

Departementet slutter seg i hovedsak til Omsetningsrådets generelle betraktninger om mottaksplikt i melkesektoren og har ikke innsigelser mot regelen om 8 dagers varsling og minimum 4 ukers levering. De har heller ikke innsigelser mot hovedprinsippet om at markedsreguleringen har som formål å være et sikkerhetsnett ovenfor den enkelte primærprodusent og skal gi produsentene sikkerhet for leveranser uavhengig av hvilken avsetningskanal de velger.

Departementet har i sin begrunnelse for vedtaket lagt til grunn (side 11) ”...at det nærmest er umulig å få egne melkeprodusenter til Gausdalmeieriet dersom produsenten fortsatt skal oppleve at melken hentes av samvirkemeieriene.”

I begrunnelsene for vedtaket sies det også (side 12) at ”...Landbruksdepartementet slutter seg i hovedsak til Omsetningsrådets generelle betraktninger om mottaksplikt i melkesektoren”, men sier videre at ”...krav om at markedsregulator selv må hente melken i sine egne biler, mener departementet imidlertid at dette har en ”konkurransesvidende” effekt som gjør at mottaksplikten i realiteten blir begrenset i urimelig grad.”

Sekretariatet tar LD’s brev på dette punktet til etterretning. Det er derfor nødvendig å presisere hvordan ansvaret skal praktiseres, og sekretariatet vil derfor foreslå at første setning, 2. avsnitt, pkt 1 blir erstattet av:

Transport av melk etter disse reglene skal skje mest mulig direkte og uten å være innom noen av anleggene til det uavhengige selskapet. Oppsamling og inntransport skal skje etter minst samme standard som benyttes av det aktuelle TINE-selskap. TINE Norske Meierier overtar denne oppsamlingen dersom det uavhengige selskapet ikke er i stand til å gjennomføre denne i samsvar med disse forutsetningene.

Det har i noen situasjoner vært reist spørsmål om hvem som har foretatt innkreving av omsetningsavgiften. Dette gjøres av det selskapet som foretar oppgjøret til den enkelte leverandør.

Vedtak:

Med hjemmel i Retningslinjer for bevilgninger til reguleringstiltak innenfor melkesektoren, art XI og til Landbruksdepartementets faks av 14.12.1999 foreslår Arbeidsutvalget at Omsetningsrådet vedtar følgende:

NÆRMERE BESTEMMELSER FOR MARKEDSREGULATOR MOTTAKSPLIKT INNENFOR MELKESEKTOREN

Fastsatt av Omsetningsrådet 13. mai 1997, med hjemmel i artikkel XI i Retningslinjer for bevilgninger til reguleringstiltak innenfor melkesektoren, og med virkning fom. 1. juli 1997. Sist endret 20. mars 2000

1. Vedrørende mottak av råmelk, gårds- og seterost, fjell- og gårdssmør samt fløte.

Dersom det hos et uavhengig meieriselskap med egne leverandører oppstår situasjoner hvor det er behov for at markedsregulator mottar råmelk fra vedkommendes leverandører, må innmelding skje senest 8 dager før oppsamling skal foretas, og oppsamling må skje i minimum en periode på 4 uker. Innmelding av volum og periode skal skje samlet fra det uavhengige meieriet direkte til TINE Norske Meierier.

Transport av melk etter disse reglene skal skje mest mulig direkte og uten å være innom noen av anleggene til det uavhengige selskapet. Oppsamling og inntransport skal skje etter minst samme standard som benyttes av det aktuelle TINE-selskap. TINE Norske Meierier overtar denne oppsamlingen dersom det uavhengige selskapet ikke er i stand til å gjennomføre denne i samsvar med disse forutsetningene.

Oppgjør skal skje direkte til den enkelte leverandør fra det selskap i meierisamvirket som mottar melken, og til den pris samvirkeselskapet benytter overfor egne leverandører i den aktuelle tidsperioden. Leverandører

tilknyttet uavhengige meierier vil ikke ha krav på eventuell etterbetaling fra meierisamvirket for deres leveranse under mottakplikten.

2. Vedrørende mottak av smør eller melkefett i form av fløte.

Mottakplikten gjelder kun uavhengige meieriselskaper som er aktører under ordningen med prisutjevning i Markedsordningen for melk.

Ved eventuell avtale om leveranser av melkefett i andre former enn smør fra slike aktører avgjør TINE Norske Meierier i hvilken form dette skal skje (fløte eller bearbeidet produkt) basert på månedlige prognoser fra den enkelte aktør. Prognosen samordnes med prognoseinnmelding til Omsetningsrådets sekretariat under ordningen med prisutjevning.

Innmelding av aktuelt volum skal skje til TINE Norske Meierier senest en uke før leveranse.

Oppgjør for leveransen skjer direkte mellom TINE Norske Meierier og den enkelte aktør.

Nødvendige utfyllende bestemmelser tilknyttet varespesifikasjon, kvalitetskrav og emballasje skal godkjennes av Arbeidsutvalget etter framlegg fra TINE Norske Meierier.

23. AVSETNINGSTILTAK - ENDRING AV NÆRMERE BESTEMMELSER FOR FORSYNINGSPLIKTEN

Ny markedsordning for melk trådte i kraft 1.7.97. Til denne ordningen ble det vedtatt "Retningslinjer for bevilgninger til reguleringstiltak innenfor melkesektoren". Videre ble det i Omsetningsrådet 13.5.97 med hjemmel i artikkel XI i retningslinjene vedtatt "Nærmere bestemmelser for markedsregulators forsyningsplikt innenfor melkesektoren".

Med utgangspunkt i brev av 14. oktober 1998 fra TINE Norske Meierier gjorde Omsetningsrådet 19.3.1999 vedtak om endringer i nærmere bestemmelser for markedsregulators forsyningsplikt til andre anvendelser enn konsummelk. I dette vedtaket, som ble gjort med 8 mot 7 stemmer heter det:

Omsetningsrådets nærmere bestemmelser for markedsregulators forsyningsplikt innenfor melkesektoren, punkt 2 endres til:

Til andre anvendelser enn konsummelk skal Tine Norske Meierier ekstraordinært supplere uavhengige aktører med råmelk i en periode på 3 år fra oppstartsdato. Kravet på suppleringsleveranse gjelder et kvantum som til enhver tid settes likt med det kvantum råmelk som på månedsbasis veies inn fra egne leverandører. Leveransen avgrenses i etableringsperioden til et totalt råvaregrunnlag på 35 mill innveid melk på årsbasis (dvs maksimalt 17,5 mill liter suppleringsleveranse).

Etter etableringsperioden har Tine Norske Meierier en varig suppleringsplikt som på løpende basis skal dekke differansen mellom det uavhengige selskapets prognoserte innveiting fra egne leverandører den aktuelle måned, og tilsvarende tall for den høyeste månedsperiode i den tilhørende årsprognosen, dog slik at suppleringsleveransen ikke i noen periode skal overstige det kvantum som veies inn fra egne leverandører. Tine Norske Meieriers forsyningsplikt etter disse retningslinjer, skal stilles på lik linje med egne produksjonsmeierier. Disse retningslinjer har ikke tilbakevirkende kraft, slik at aktører som er i virksomhet før 01.01.1999, har krav på å bli tilført et tilsvarende kvantum som de mottok i 1998.

I møte 23.4.1999 ble vedtaket supplert med følgende vedtak:

”Det tas inn et nytt avsnitt i pkt 2 i de ”Nærmere bestemmelsene for markedsregulators mottaksplikt innenfor melkesektoren” fastsatt av Omsetningsrådet den 19. mars 1999, som lyder:

Utfyllende bestemmelser for den forholdsvis fordelingen av tilgjengelig produksjonsmelk mellom de ulike aktørene fastsettes av Arbeidsutvalget.”

Synnøve Finden ASA klager i brev av 13.4.99 fra advokatfirmaet Simonsen Musæus på Omsetningsrådets vedtak. Omsetningsrådet behandlet klagen i møte 10.6.99 der Omsetningsrådet opprettholdt sitt tidligere vedtak, og besluttet å sende saken over til Landbruksdepartementet for behandling.

Departementet fremmet saken som Kongelig resolusjon som ble vedtatt 7.1.2000. I vedtaket heter det:

”1 Nærmere bestemmesler for markedsregulators forsyningsplikt innenfor melkesektoren” pkt. 2 første ledd skal lyde.

Til andre anvendelser enn konsummelk har TINE Norske Meierier forsyningsplikt til uavhengige aktører på en slik måte at disse stilles på lik linje med egne produksjonsmeierier, men årlig oppad begrenset til 40 mill. liter melk pr. anlegg. Til aktører med større anleggskapasitet pr. 19. mars 1999 enn 40 mill. liter, settes omfanget av forsyningsplikten lik meierselskapets anleggskapasitet pr. denne dato. Det kvantum som under prisutjevningsordningens prioriteringsregler er tilgjengelig for den aktuelle anvendelse, skal fordeles mellom aktørene ut fra råvarebehov basert på realistiske prognoser for salg og markedsandeler.

- 2 *I samsvar med pkt. 1 i vedtaket her, fastsettes TINE Norske Meieriers forsyningsplikt til Synnøve Finden ASAs anlegg i Alvdal til 65 mill liter årlig leveranse av melk”*

I premissen for vedtaket fastslår departementet at Omsetningsrådet har kompetanse til å fastsette bestemmelser om forsyningsplikt (side 11). De konkluderer med at selve saksbehandlingen i sekretariatet tilfredsstillt kravene til utredningsplikt, og at saken var tilstrekkelig opplyst før vedtak ble gjort (ss 12-13). De kritiserer Omsetningsrådet for måten flertallsvedtaket begrunnes, men uten at de mener det har hatt noen betydning for selve avgjørelsen (s13)

Ifølge departementet kan det ikke reises tvil om at habilitetsreglene er tilfredsstillt og viser i denne sammenheng til protokollen fra Omsetningsrådets møte 10.6.99.

Det departementet legger til grunn for vedtaket er samfunnsinteressene knyttet til spørsmål om konkurranseforhold og markedsregulering i melkesektoren. For å gjøre det mulig for nye aktører å produsere melk til andre anvendelser enn konsummelk, mener departementet at det ikke kan stilles krav om egne leverandører, spesielt innenfor dagens kvotesystem. Disse er derfor avhengige av å få tilføring av råstoff fra markedsregulator utfra prognoser og innmeldte behov. Dette tilsvarende forholdene innen flere andre sektorer. Når det gjelder størrelsen på det kvantum som markedsregulator har plikt til å levere, mener departementet at endringsvedtaket i Omsetningsrådet 19.3.99 representerer en betydelig endring fra prinsippet om ubegrenset forsyningsplikt. Dette er etter departementet sin mening en sterk innskrenkning.

Samtidig som departementet ønsker å sikre økt konkurranse, ønsker de ikke en situasjon der markedsregulator skal bli påført en konkurransemessig ulempe. Departementet mener at ubegrenset forsyningsplikt vil kunne gi uakseptable omstillingskostnader. Dette er knyttet til den totale kapasitet som er bygd opp i regi av TINE-selskapene, og den desentraliserte struktur som eksisterer. Departementet mener at almene landbrukspolitiske målsettinger tilsier at omstillinger i en overgangsperiode må skje innen rammer som er rimelige for

markedsregulator. Departementet konkluderer derfor med at det må foretas en kvantumsmessig begrensning av leveringsplikten.

For å fastsette denne legger de den gjennomsnittlige størrelsen for norske ystereier til grunn. Sammene med en forventet strukturutvikling velger departementet å fastsette mengden som markedsregulator kan pålegges å levere til uavhengige aktører for andre anvendelser enn konsummelk, til 40 mill. liter melk pr. anlegg pr. år. Samtidig gjør departementet unntak for det nye anlegget til Synnøve Finden ASA i Alvdal, der de legger til grunn at dette anlegget er planlagt og dimensjonert med utgangspunkt i de bestemmelsene som gjaldt før endringsvedtaket i Omsetningsrådet 19.3.99. Departementet mener at det bør skje en løpende vurdering av bestemmelsene utfra en faktisk utvikling i meieristrukturen.

Omsetningsrådet tar departementet sitt vedtak til etterretning

Vedtaket pkt. 1 berører de nærmere bestemmelsene og foreslås tatt inn som en endring av disse. Pkt. 2 er et enkeltvedtak som ikke berører bestemmelsene.

Sekretariatet vil vurdere om det er behov for å endre de utfyllende bestemmelsene for forsyningsplikten.

vedtak:

Med hjemmel i Retningslinjer for bevilgninger til reguleringstiltak innenfor melkesektoren, art XI og til Kongelig resolusjon av 7.1.2000 foreslår Arbeidsutvalget at Omsetningsrådet vedtar følgende:

I. NÆRMERE BESTEMMELSER FOR MARKEDSREGULATOR FORSYNINGSPLIKT INNENFOR MELKESEKTOREN

Fastsatt av Omsetningsrådet 22. april 1997, med hjemmel i artikkel XI i Retningslinjer for bevilgninger til reguleringstiltak innenfor melkesektoren, og med virkning fom. 1. juli 1997. Sist endret 20. mars 2000.

Norske Meierier har som markedsregulator følgende forsyningsplikt på råmelk til uavhengige meieriselskaper som er aktører under ordningen med prisutjevning i Markedsordningen for melk:

1. Til konsummelk-anvendelse

Ved etablering av et anlegg for konsummelktapping eller produksjon av andre flytende melkeprodukter skal Norske Meierier ekstraordinært

supplere en uavhengig aktør med råmelk i en periode på 3 år fra oppstartdato. Kravet på suppleringsleveranse gjelder et kvantum som til enhver tid settes likt med det kvantum råmelk som på månedsbasis veies inn fra egne leverandører. Leveransen avgrenses i etableringsperioden til et totalt råvaregrunnlag på 15 mill. liter innveid melk på årsbasis (dvs. maksimalt 7,5 mill. liter suppleringsleveranse).

Etter etableringsperioden har Norske Meierier en varig suppleringsplikt som på løpende basis skal dekke differansen mellom det uavhengige konsummelk-anleggets prognoserte innveiging fra egne leverandører den aktuelle måned, og tilsvarende tall for den høyeste månedsperioden i den tilhørende årsprognosen, dog slik at suppleringsleveransen ikke i noen periode skal overstige det kvantum som veies inn fra egne leverandører.

2. Til andre anvendelser

Til andre anvendelser enn konsummelk har Norske Meierier forsyningsplikt til uavhengige aktører på en slik måte at disse stilles på lik linje med egne produksjonsmeierier, men årlig oppad begrenset til 40 mill. liter melk pr. anlegg. Til aktører med større anleggskapasitet pr. 19 mars 1999 enn 40 mill. liter, settes omfanget av forsyningsplikten lik meieriselskapets anleggskapasitet pr. denne dato. Det kvantum som under prisutjevningsordningens prioriteringsregler er tilgjengelig for den aktuelle anvendelse, skal fordeles mellom aktørene ut fra råvarebehov basert på realistiske prognoser for salg og markedsandeler.

Utfyllende bestemmelser for den forholdsvis fordeling av tilgjengelig produksjonsmelk mellom de ulike aktører fastsettes av Arbeidsutvalget.

3. Periodisering

De aktuelle suppleringskvanta må bestilles fra Norske Meierier minimum 1 uke forut for første leveringsdato, på grunnlag av den prognose som aktøren på det tidspunkt har lagt frem for Omsetningsrådets sekretariat i forbindelse med prisutjevningen under Markedsordningen for melk.

4. Priser og vilkår

Leveranser av råmelk under forsyningsplikten skal skje til den pris som Omsetningsrådets sekretariat har fastsatt som forsyningspris med utgangspunkt i veid netto råvareverdi under prisutjevningsordningen, tillagt de overføringskostnader mv. som Norske Meierier i den forbindelse har adgang til å belaste mottaker.

5. Kvalitet og kontroll

Nødvendige utfyllende bestemmelser tilknyttet kvalitetskrav og kontrollopplegg for forsyningsplikten skal godkjennes av Arbeidsutvalget etter framlegg fra Norske Meierier.

6. Sanksjoner

Ved betydelige avvik mellom faktisk egenmelkgrunnlag og det prognosegrunnlag som er lagt til grunn for praktisering av forsyningsplikten, kan Omsetningsrådets sekretariat frata aktøren retten til suppleringsleveranse i en etterfølgende månedsperiode. Ved gjentagne slike avvik kan Omsetningsrådet utelukke aktøren fra forsyningsplikten for en lengre periode.

II. Forsyningsplikten til Synnøve Finden ASAs anlegg i Alvdal fastsettes til 65 mill. liter årlig leveranse av melk.

Møtet blei avslutta kl 1400.